

ISPS-DK NYHEDSBREV

Fra redaktionen

Så er sommeren ved at blive sen, og vi håber I har nydt den. Et forhåbentligt smukt efterår går os i møde, og i hvert fald kan vi glæde os over al den nye spændende forskning om vores fælles interesse!

Fortsat er meninger, information og erfaringer om psykose meget velkomne i ISPS-DK nyhedsbrev.

- ✓ Jens Roved, ergoterapeutstuderende, suppleant i bestyrelsen for ISPS-DK
- ✓ Lisbeth Sommerbeck, psykolog
- ✓ Anne Marie Trauelsen, læge, ph.d. studerende, medlem af bestyrelsen for ISPS-DK

August 2014

Indhold:

Fra redaktionen

Stigmatisering

Barndomstraumer kan føre til psykose

Nye genetiske fund for skizofreni

Epigenetik – flere musestudier

Daniel Macklers film

Seneste ISPS arrangementer

Kommende ISPS arrangementer

Kontakt os:
Retningslinjer for indlæg

Og til sidst et lille smil

Stigmatisering

Nedenstående kronik er sakset af *Lisbeth Sommerbeck* fra Information

Af *Heidi Kure*

5. december 2013

Da jeg læste Informations serie Sygeligt Normalt om sproget i psykiatrien, kom jeg til at tænke på en sætning i romanen *Nattog til Lissabon* af Pascal Mercier: »Når det gælder sjælen, er det så lidt, der er håndgribeligt.«

Jeg er så frustreret over kampen for, at psykiske lidelser skal kaldes sygdomme, for at – siges det – undgå stigmatisering. Jeg forstår, når man ønsker, at psykiske lidelser skal ligestilles i den forstand, at der skal være den samme mulighed for hjælp, støtte og 'behandling' som ved fysisk sygdom. Men det er enormt stigmatiserende at kalde symptomerne på ubærlige livsforhold for psykisk sygdom.

Fysik og psykisk sygdom kan ikke ligestilles. Ved at gøre en skadet sjæl eller psyke til en sygdom, gør man den til noget, som den ikke er – man gør psyken håndgribelig, forkert og syg. Hvorfor skal mennesker betegnes som syge, fordi de reagerer på svære ting i deres liv?

Jeg har selv mere end 10 års levet erfaring med psykiatrien på godt og ondt, og jeg har efterhånden også mødt rigtig mange mennesker med diverse diagnoser og såkaldte sygdomme. Jeg har endnu ikke mødt et menneske, hvor der ikke var en helt logisk og forståelig forklaring på, hvorfor de havde det, som de havde det.

Det stod klart, når man spurgte grundigt ind til deres livshistorie. Alligevel havde de fået diagnose og var blevet stemplet som syge. Men de var ikke syge. Jeg er ikke syg, vi er ikke bærere af en sygdom – vi er mennesker, og nogle omstændigheder i vores liv har gjort, at vi har reageret anderledes end andre – og til tider mere voldsomt.

Hvad bliver der af psykiaterne?

Hvis der pludselig er en masse mennesker, som ikke har en psykisk sygdom, men lider af effekterne af et alt for svært liv og ikke nødvendigvis har brug for medicinsk behandling, så bliver psykiaterne overflødige. Så kan de ikke legitimere deres brug af diagnoser og medicin over for lægefaglige instanser. Derfor er psykiaterne nødt til at råbe op og holde fast i diagnoserne. Måske bliver psykiaterne grebet af panikangst over det, der er ved at ske i den danske psykiatridebat. Men den slags er der sikkert medicin imod ...

Jeg har haft mange diagnoser i min tid i psykiatrien. Jeg har fået meget medicin. Jeg har været udsat for mange former for tvang og modtaget elektrochokbehandlinger med tvang, fordi jeg ikke ønskede den behandling efter at have oplevet enorme bivirkninger. Alt sammen skete, fordi jeg havde diagnoser og blev betegnet syg.

Jeg fik konstant at vide af psykiaterne og af de andre ansatte i behandlingspsykiatrien, at jeg var syg og skulle behandles, og at jeg skulle lære at leve med min sygdom.

Jeg fik at vide, at jeg ikke selv vidste, hvad der var rigtigt og forkert. Jeg fik at vide, at jeg skulle stole på lægerne og resten af personalet, fordi de havde forstand på min sygdom og på, hvad der var godt for mig. I dag kan jeg se, at de udførte utallige overgreb på mig – og det, da jeg var allersvagest.

Når jeg sagde, at medicinen bevirkede, at jeg intet følte længere, at jeg var ligeglad og træt hele tiden, fik jeg at vide, at medicinen virkede, og at jeg tog godt imod den.

Når jeg havde fysiske bivirkninger ved medicinen, fik jeg bare bivirkningsmedicin eller begyndte på et andet præparat. Jeg troede, jeg var syg, og mine omgivelser troede det også. Da jeg begyndte at modsætte mig behandlingen, blev jeg set som endnu mere syg.

Jeg fik det bedre

Jeg begyndte først at få det bedre, da jeg trappede ud af min medicin og holdt op med at søge

INTERNATIONALT SELSKAB FOR PSYKOLOGISK BEHANDLING OG SOCIAL STØTTE VED PSYKOSER

hjælp gennem indlæggelser. Jeg fik det bedre, da min selvvalgte terapeut sagde: »Jeg ser dig ikke som syg; du har det bare rigtig svært, og det er helt forståeligt.«

Jeg fik det bedre, da folk omkring mig begyndte at lytte til mig, når jeg sagde, hvad jeg havde brug for.

Jeg fik det bedre, da jeg igen begyndte at kunne mærke mine følelser og behov.

Jeg fik det bedre, da jeg pludselig en dag blev tilbudt arbejde nogle få timer om ugen, og der pludselig var nogen, som havde brug for mig.

Jeg fik det bedre, da folk omkring mig begyndte at spørge til mine drømme og at tro på dem sammen med mig.

Jeg fik det bedre, den dag folk omkring mig ikke længere så mig som syg og ikke længere omtalte mig som syg.

Den dag var jeg ikke længere Heidi med en psykisk sygdom. Den dag var jeg bare Heidi. Jeg fik det ikke bedre, da jeg mødte op til en lægesamtale og fik at vide: »Heidi, du er psykisk syg.« Det gav ikke mere forståelse og accept. Pludselig var jeg uden for det samfund, som jeg altid havde været en del af – stigmatiseret som psykisk syg.

Heidi Kure er 30 år og har været psykiatrisk patient i mere end 11 år

Lisbeth Sommerbeck

Barndomstraumer kan føre til psykose

I en gennemgang af relevant forskning har John Read, Roar Fosse, Andrew Moskowitz og Bruce Perry set på de biologiske mekanismer der kan støtte tesen om at traumer kan føre til psykose. De kalder deres model The Traumagenic Neurodevelopmental Model of Psychosis Revisited.

Link til artiklen: <http://www.futuremedicine.com/doi/full/10.2217/npj.13.89>

Nye genetiske fund for skizofreni

Selvom vi fokuserer på psykologiske og sociale faktorer ved psykose så er dette nye studie meget relevant for helheden. Et multisite studie af mere end 36.000 personer diagnosticeret med skizofreni er publiceret i Nature. Studiet har sammenlignet personer diagnosticeret med skizofreni med kontrolpersoner og har fundet 128 uafhængige gen-associationer på 108 loci (gen-placeringer), hvoraf 83 er nye.

Hvis man antager at generne er årsag og ikke blot association så finder studiet at hvis man ligger i den øverste decentil og dermed har næsten alle gen-ændringerne så er ens risiko 8 gange højere for at få skizofreni end hvis man ligger i den nederste decentil.

Nogle af ændringerne involverer gener der har med nerve-signalstoffet glutamat at gøre hvilket kan have betydning for ny medicin. Andre gener er associeret med immunforsvaret hvilket kan forklare dette tidligere mystiske fund.

Link til artiklen: <http://www.nature.com/nature/journal/v511/n7510/full/nature13595.html>

Anne Marie Trauelsen

Epigenetik – flere muse studier

Der forskes meget i epigenetik for tiden: Vores evne til at ændre hvilke gener der bliver udtrykt og hvor meget på baggrund af miljøpåvirkninger. I et af de seneste studier har forskerne undersøgt mus der lugter til et stof og derefter får et ubehageligt stød. Lugten bliver således sammenkodet med stødet, og musens respons ændres og bliver mere følsomt over for lugten. Forskerne viser at denne øgede følsomhed er givet videre til både første og anden generation af mus. Endda hvis musens arvemateriale videregives ved kunstig befrugtning og risikoen for social arv dermed er helt elimineret. Følsomheden nedarves altså kun gennem kønscellerne.

Link til artiklen: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3923835/>

INTERNATIONALT SELSKAB FOR PSYKOLOGISK BEHANDLING OG SOCIAL STØTTE VED PSYKOSER

Daniel Macklers film

Nogle af jer husker måske Daniel Mackler fra ISPS konferencen i København for nogle år siden. Her var salen stuvende fuld da han viste sin film "Take these broken wings", og debatten bagefter var meget livlig for filmen er ikke alene yderst seværdig men også ganske radikal.

Siden har Daniel Mackler lavet flere film om psykoser og psykosebehandling, bl.a. en om Åben Dialog.

Daniel Mackler har nu lagt sine film på YouTube så de kan ses gratis.

Link: <http://wildtruth.net/>

Lisbeth Sommerbeck

Seneste ISPS arrangementer

Seminar med Richard Bentall

ISPS Danmark havde den 2. juni besøg af professor Richard Bentall, der afholdt heldagsseminar i København. Dagen blev en akademisk Tour de Force omhandlende de aktuelle forskningsresultater relateret til psykoseområdet, herunder betydningen af traumer og andre life events, demografiske forskelle og andre sociale determinanter, samt mere grundlæggende refleksioner over arv-miljø-diskussionen og dennes betydning for udvikling af psykose. Der blev også præsenteret en kritisk stillingtagen til diagnosesystemet og validiteten af de diagnostiske kategorier, formidlet med personlige holdninger til stoffet. Eftermiddagen anlagde et mere klinisk fokus omhandlende de mere specifikke udviklingsmodeller for hallucinationer og vrangforestillinger, samt hvorledes man kan arbejde med dette. Dagen bød på en veloplagt oplægsholder og en livlig diskussion omkring dette spændende felt.

Christian Huitfeld

Kommende ISPS arrangementer

Den 19. internationale ISPS konference finder sted i New York, 18. - 22. marts 2015

Link til konferencen: <http://www.isps2015nyc.org>

Kontakt os

Jens Nordvang Roved jens@roved.dk
Anne Marie Traulsen marietraulsen@gmail.com
Lisbeth Sommerbeck lisbethsommerbeck@privat.dk

Indlæg til nyhedsbrevet bedes sendt som vedhæftet fil til én af redaktørerne med kopi til de to andre. Vi beder om at al kontakt forgår pr. e-mail.

Layout: Allan Fohlmann, psykolog

... og til sidst et lille smil

